

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 15 września 2025 r.

Poz. 3701

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU

z dnia 15 września 2025 r.

w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Połomin”

Na podstawie 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Uznaje się za rezerwat przyrody pod nazwą „**Połomin**”, zwany dalej „rezerwatem”, obszar o powierzchni 5,65 ha, położony w województwie podlaskim, w powiecie sokólskim, w gminie Dąbrowa Białostocka.

2. Na obszarach graniczących z rezerwatem wyznacza się otulinę o powierzchni 5,14 ha położoną w województwie podlaskim, w powiecie sokólskim, w gminie Dąbrowa Białostocka.

3. Położenie i przebieg granicy rezerwatu oraz granicy otuliny w postaci mapy są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.

4. Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci współrzędnych punktów jej załamania są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

5. Położenie i przebieg granicy otuliny rezerwatu w postaci współrzędnych punktów jej załamania są określone w załączniku nr 3 do zarządzenia.

§ 2. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie starodrzewu dębowego i dynamicznej funkcji ekologicznej lasu grądowego w zmieniających się fazach rozwoju drzewostanu.

§ 3. Dla rezerwatu określa się:

1) rodzaj – Leśny (L);

2) typ i podtyp:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

- typ – Fitocenotyczny (PFi);

- podtyp – zbiorowisk leśnych (zl);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ – Leśny i borowy (EL);

- podtyp – lasów nizinnych (lni).

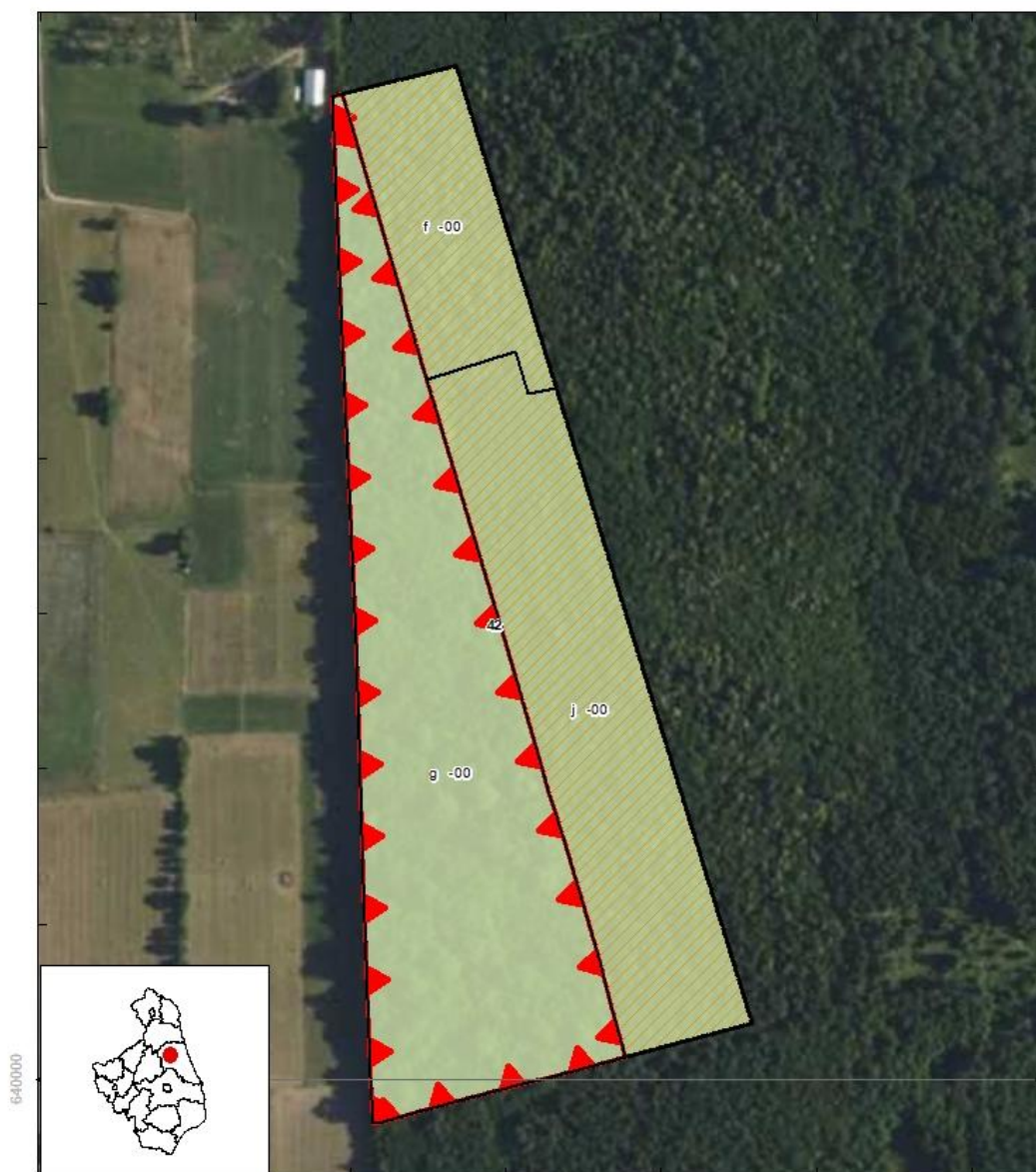
§ 4. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku
Adam Juchnik

**Załącznik Nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 15 września 2025 r.**

**Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „POŁOMIN” oraz jego otuliny w
postaci mapy**

Objaśnienia

- rezerwat przyrody
- otulina rezerwatu przyrody
- oddział leśny
- wydzielenie leśne

Skala
0 50 100 m

Układ współrzędnych PL - 1992

Ortofotomapa:
Główny Urząd Geodezji i Kartografii - usługa WMTS, dostęp: 10 V 2025 r.
Granice powiatów:
Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Państwowy Rejestr Granic - Jednostki i Terytorialne
- usługa WFS, dostęp: 16 IX 2024 r.
Oddziały /wydzielenia leśne
Leśna Mapa Numeryczna - dane RDLP Białystok, pozyskanie: 30 V 2025 r.
Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Czarna Białostocka na lata 2016 - 2025

**Załącznik Nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 15 września 2025 r.**

**Położenie i przebieg granicy rezerwatu przyrody „POŁOMIN” w postaci współrzędnych
punktów załamania w układzie PL-1992 ¹⁾**

Nr	X	Y
1	639971,31	783314,27
2	640001,29	783312,77
3	640125,83	783308,48
4	640281,08	783303,13
5	640498,84	783293,37
6	640632,95	783288,37
7	640634,43	783294,18
8	640555,43	783317,65
9	640511,73	783330,63
10	640509,61	783331,26
11	640474,32	783341,75
12	640450,87	783348,71
13	640323,52	783386,55
14	640287,00	783397,40
15	640203,05	783422,35
16	640186,84	783427,16
17	640149,47	783438,27
18	640100,39	783452,85
19	640078,88	783459,24
20	640047,12	783467,91
21	640014,69	783477,21
22	640001,90	783429,19
23	639997,04	783410,92
24	639988,80	783379,97
25	639979,87	783346,44
26	639973,03	783320,72
27	639971,31	783314,27

¹ Układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 jest jednym z układów tworzących państwowy system odniesień przestrzennych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824).

**Załącznik Nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 15 września 2025 r.**

**Położenie i przebieg granicy otuliny rezerwatu przyrody „POŁOMIN” w postaci
współrzędnych punktów załamania w układzie PL-1992**

Nr	X	Y
1	640036,23	783558,13
2	640014,69	783477,21
3	640047,12	783467,91
4	640078,88	783459,24
5	640100,39	783452,85
6	640149,47	783438,27
7	640186,84	783427,16
8	640203,05	783422,35
9	640287,00	783397,40
10	640323,52	783386,55
11	640450,87	783348,71
12	640474,32	783341,75
13	640509,61	783331,26
14	640511,73	783330,63
15	640555,43	783317,65
16	640634,43	783294,18
17	640653,38	783368,36
18	640445,44	783432,30

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884) uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody (Dz. U. z 2005 r., Nr 60, poz. 533), a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Położenie współrzędnych geograficznych punktów załamania granicy obszaru jest określone w układzie PL-1992 oraz w podziale administracyjnym państwa.

Rezerwat „Połomin” stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Czarna Białostocka. Rezerwat leży na terenie obszaru Natura 2000 SOO Ostoja Knyszyńska PLH200006 (Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Nazwa Połomin nawiązuje do nazwy jednej z okolicznych miejscowości. Rezerwat jest położony na wysuniętych północnych peryferiach Puszczy Knyszyńskiej, które tworzą korytarz ekologiczny GKPN-3D, łączący ten kompleks leśny z doliną Biebrzy i Puszcą Augustowską (Jędrzejewski i in. 2011). Leży w mezoregionie Wzgórz Sokólskich 843.34, makroregionie Niziny Północnopodlaskiej, w podprovincji Wysoczyzny Podlasko-Białoruskiej (Kondracki 2012). Administracyjnie leży na terenie gminy Dąbrowa Białostocka w powiecie sokólskim województwie podlaskim, w pobliżu miejscowości Połomin-Kolonia. Stanowi skraj kompleksu leśnego i graniczy z otwartym krajobrazem rolniczym. Pod względem przyrodniczym obszar obejmuje zespół grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* (Matuszkiewicz 2007, Pawlaczyk 2012), który jest wymieniony w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej (9170); Dyrektywa Rady 92/43/EWG.

W 2022 roku stwierdzono występowanie na terenie rezerwatu zagłębka bruzdkowanego *Rhysodes sulcatus* (Marczak i Kwiatkowski 2023). Uznawany jest za relikt lasów o charakterze pierwotnym oraz jest wymieniony w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG). W Polsce podlega prawnej ochronie gatunkowej oraz jest umieszczony na Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych oraz w Polskiej czerwonej księdze zwierząt – bezkręgowce w kategorii EN – gatunek zagrożony (Pawłowski i in. 2002). Odnotowano też liczną populację drapieżnego chrząszcza zagwozdnika nitkowatego *Colydium filiformae* w 2022 roku (Mokrzycki i in. 2022). Dęby na obszarze rezerwatu są siedliskiem pachnicy próchniczki *Osmoderma barnabita*, która jest reliktem lasów pierwotnych i gatunkiem parasolowym. Znajduje się tu jedno z najlepiej zachowanych stanowisk tego gatunku w Puszczy Knyszyńskiej (Bohdan i Winiecki 2022).

Obszar rezerwatu obejmuje najstarszy dębowy drzewostan w Puszczy Knyszyńskiej o charakterze wypasowym. Najstarsze drzewa są w wieku ok 250 lat. Ochrona dojrzałego drzewostanu umożliwia zachowanie funkcji ekologicznej lasu na etapie, w którym dochodzi do kumulacji martwego drewna i sukcesywnego zamierania najstarszych drzew (Dobrowolska 2010). W obrębie tego procesu mogą funkcjonować gatunki saproksyliczne i ksylofagi, dla których płaty starodrzewu stanowią kluczowe siedliska i refugia (Gutowski i in. 2004). Stare drzewa tworzą wiele siedlisk i potencjalnych nisz ekologicznych (Zawadzka 2018).

Podana w niniejszym zarządzeniu powierzchnia rezerwatu przyrody i otuliny jest powierzchnią geometryczną wyliczoną na podstawie współrzędnych punktów załamania granicy obszaru w układzie PL-1992 i wynosi odpowiednio 5,65 ha i 5,14 ha.

Projekt zarządzenia został poddany konsultacjom społecznym oraz zaopiniowaniu przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. W ramach konsultacji wpłynęły uwagi: Regionalnej Dyrekcyj Lasów Państwowych w Białymstoku (RDLP), Nadleśnictwa Czarna Białostocka, Koła Łowieckiego Rogacz w Janowie, Podlaskiej Izby Rolniczej, Stowarzyszeń i organizacji ekologicznych, spółki cywilnej Bóbr, firmy Procam Polska, Zakładu Usług Leśny Acer oraz osób fizycznych. Uwagi RDLP oraz Nadleśnictwa dotyczyły m.in. następujących kwestii: braku przedstawienia przez RDOŚ w Białymstoku wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych; poddano w wątpliwość potrzebę obejmowania ochroną rezerwatową obszarów łągów jesionowo-olszowych oraz grądów; obejmowania ochroną rezerwatową wyłącznie gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych; brak możliwości realizacji celu ochrony rezerwatu; odstąpienie od powołania otuliny wokół rezerwatu, a także wieloletniego braku prowadzenia działań gospodarczych na terenie planowanego rezerwatu przyrody. Pisma stowarzyszeń i organizacji ekologicznych w większości wyrażały poparcie dla powołania powyższego rezerwatu. Koło Łowieckie Rogacz w Janowie wyraziło obawę, iż powołanie rezerwatu w znacznym stopniu uniemożliwi wykonywanie polowań. Podlaska Izba Rolnicza wskazała, iż należałoby rozważyć utworzenie innych form

ochrony, które nie ograniczałyby w tak szerokim zakresie możliwości prowadzenia gospodarki rolnej, a także wpływu rezerwatu na gospodarkę łowiecką oraz ograniczenia możliwości inwestycji lokalnych. Osoby fizyczne wskazywały zarówno poparcie dla idei stworzenia rezerwatu w tym miejscu, a niektóre obawy odnoszące się tak naprawdę do wszystkich rezerwatów, a nie tego konkretnego. Jedną z uwag odnosiła się do kwestii zagrożenia pożarowego wynikającego z utworzenia rezerwatu, jak również zagrożenia ze strony gruntów prywatnych przylegających do planowanego rezerwatu. Część osób wyraziła także swój zdecydowany sprzeciw dla planowanego rezerwatu. Dodatkowo Nadleśnictwo przesłało swoją propozycję przebiegu granic otuliny dla rezerwatu przyrody. Ponadto RDLP i Nadleśnictwo wskazały potrzebę wykonania wspólnej inwentaryzacji przyrodniczej dla obiektu.

Wniesione uwagi zostały szczegółowo przeanalizowane i ostatecznie w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka wyznaczono otulinę w pierwotnym jej kształcie. W ocenie tut. Organu zasadna jest modyfikacja zasad prowadzenia gospodarki łowieckiej z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody na tym obszarze. Nie wykazano również związku pomiędzy wzrostem zagrożenia pożarowego z uwagi na utworzenie rezerwatu przyrody Połomin. W ramach analizy dokumentacji niezbędnej do utworzenia rezerwatu przyrody, przeanalizowano stan prawny nieruchomości. Rezerwat przyrody wraz z otuliną obejmuje obszar gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Nadleśnictwa Czarna Białostocka. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie starodrzewu dębowego i dynamicznej funkcji ekologicznej lasu grądowego w zmieniających się fazach rozwoju drzewostanu i poprzez zaplanowanie skutecznych działań ochronnych w niedalekiej przyszłości cel ochrony przedmiotowego rezerwatu zostanie utrzymany.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 13 ust. 3 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428 t.j.) został uzgodniony z Wojewodą Podlaskim.

Piśmiennictwo:

1. Bohdan A., Winiecki J. (msc.) 2022. Pachnica próchnicza – *Osmoderma barnabita* w Puszczy Knyszyńskiej. Opis stwierdzonych stanowisk, zagrożenia, propozycje celów działań ochronnych oraz działań ochronnych.
2. Dobrowolska D. 2010. Rola zaburzeń w regeneracji lasu. *Leśne Prace Badawcze* 71 (4): 391–405.
3. Gutowski J.M., Bobiec A, Pawlaczyk P., Zub K., 2004. Drugie życie drzewa. WWF, Warszawa.
4. Gutowski J.M., Krzysztof Sućko, Lasoń A., Borowski J., Byk A., Gazurek T., Greń C., Komosiński K., Królik R., Kubisz D., Mazur M.A., Mokrzycki T., Plewa R. 2024. Chrząszcze (*Coleoptera*) Puszczy Knyszyńskiej, IBL, Sękocin Stary s.741.
5. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. 2011. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.
6. Kondracki J., 2012. Geografia regionalna Polski, wydanie III, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Matuszkiewicz J.M. 2007. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
8. Marczak D., Kwiatkowski A. 2023. Drugie stwierdzenie rzadkiego gatunku chronionego Dyrektywą Siedliskową – zagłębka bruzdkowanego *Rhysodes sulcatus* (Fabricius, 1787) (*Coleoptera: Rhysodidae*) w Puszczy Knyszyńskiej. *Acta Entomologica Silesiana* 31: 1-4.
9. Mokrzycki T., Bohdan A., Kowal B., Lasoń A., Sztabkowska I. 2022. Rzadkie i nowe gatunki chrząszczy (*Coleoptera*) dla Puszczy Knyszyńskiej. *Wiadomości Entomologiczne* Vol. 41 (3) 20-25.
10. Pawlaczyk P. 2012. 9160 Grąd subatlantycki *Stellario-Carpinetum*. W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych– przewodnik metodyczny. Inspekcja Ochrony Środowiska. Część trzecia. S: 253-271.

11. Pawłowski J., Kubisz D., Mazur M. 2002. *Coleoptera* Chrząszcze, pp. 1–155, In: Głowaciński Z. (red.), Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Polska Akademia Nauk, Instytut Ochrony Przyrody, Kraków.
12. Węgrzynowicz P. 1999. A revision of the genus *Colydium* Fabricius, 1792 (Coleoptera: Zopheridae: Colydiinae). *Annales Zoologici*, 493 (3): 265-328.
13. Zawadzka D. 2018. Dziuple w ekosystemach leśnych: formowanie, rozmieszczenie, znaczenie ekologiczne i wskazania ochronne. *Sylvan* 162 (6): 509-520.